

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

Особливості створення документального есе
«Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного
ринку праці» на платформі YouTube

Використання чужих ідей, результатів і
текстів мають посилання на відповідне
джерело

(підпис студента)

(ініціали, прізвище)

Здобувачки (-а) IV курсу
групи МЖб-1-21-4.0д
ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.05 Міжнародна
журналістика
Горбунової Євгенії Сергіївни
Науковий керівник: Зражевська Н.І.,
доктор наук із соціальних комунікацій,
професор

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

_____ В.І. Терещук
завідувач кафедри
міжнародної журналістики

Голова комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Київ — 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
7	
14	
14	
14	
14	
14	
<i>(для друкованих та інтернет проєктів) / музичний супровід (для теле- та</i>	
<i>радіопроектів)</i>	<i>14</i>
14	
14	
15	
17	
17	
19	
20	
21	
22	

ВСТУП

Актуальність вибору теми. Тема «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» актуальна для української молоді, тому що вимагає високої конкурентоспроможності, адаптації до нових культурних та професійних стандартів, а також знання іноземних мов та сучасних технологій. Багато українських студентів прагнуть знайти роботу за кордоном, щоб здобути новий досвід і підвищити свій рівень життя, але стикаються з проблемами, як-от нестача необхідних навичок, відсутність відповідних програм підтримки для виходу на міжнародний ринок і складнощі з визнанням українських дипломів. В Україні молоде покоління наразі стикається з наслідками нестабільної економічної та політичної ситуації, що ускладнює можливість знайти роботу на ринку праці, за спеціальністю зокрема. Молоді громадяни вимушені влаштовуватися на малооплачувані посади через ряд причин: відсутність досвіду роботи, скорочення робочих місць та кризу зайнятості населення.

Наш проєкт допоможе зосередити увагу на ключових викликах, з якими стикається молодь України на шляху до пошуку роботи та ознайомити цільову аудиторію з ситуацією на ринку праці закордоном, зокрема в Сполучених Штатах Америки. Документальне відеоесе змусить задуматися над можливими шляхами розв'язання глобальної проблеми та допоможе створити спільноту однодумців для обміну ідей та подальших перспектив працевлаштування юнацтва в Україні.

Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи. Метою проєкту є створення документального відеоесе, в якому ми досліджуємо основні виклики, з якими стикаються українські студенти під час працевлаштування, порівняти результати з ситуацією на міжнародному ринку праці та розробити рекомендації для підвищення конкурентоспроможності молоді в пошуках роботи. Проєкт спрямований на вивчення причин, які зменшують вірогідність успішного працевлаштування молоді за спеціальністю в умовах нестабільної економіки. Завдяки дослідженню реальних ситуацій, які

висвітлюють процес працевлаштування молоді, ознайомлення з досвідом ринку праці в Україні та іноземних країнах, ми досягаємо повної актуальної картини зазначеної проблематики та встановлюємо ключові механізми, що допоможуть українській молоді в пошуках роботи.

Завдання роботи:

- Дослідити актуальні виклики працевлаштування для українських студентів в Україні та на міжнародному ринку праці, щоб побудувати основу для сценарію.
- Зібрати статистичні дані, аналітику, експертні оцінки та історії студентів, які стикалися з цією проблемою.
- Створити сценарій для документального есе, де будуть визначені основні сегменти відео, структура подачі інформації, ключові меседжі та емоційні акценти та знайти героїв серед українських студентів або випускників, які мають досвід пошуку роботи в Україні та за кордоном.
- Визначити цільову аудиторію обраної теми відеоесе на YouTube (наприклад, молоді люди, студенти, викладачі, HR-спеціалісти). Виявити, який формат та ключові питання відео можуть бути цікавими для цієї аудиторії.
- Розробити стратегію просування відео на YouTube: вибір ключових слів, заголовку, опису, тегів для збільшення охоплення. Продумати стратегії залучення аудиторії через соціальні мережі та партнерські платформи.
- Визначити необхідне обладнання для зйомок (камери, мікрофони, освітлення). Підготувати план локацій для зйомки та забезпечити відповідні дозволи, якщо потрібно.
- Провести перегляд готового матеріалу з фокус-групою (можна залучити студентів або фахівців). Отримати зворотний зв'язок і внести корективи для покращення якості контенту.
- Після публікації аналізувати статистику переглядів, коментарі та реакції глядачів на YouTube. Підготувати звіт з рекомендаціями та висновками щодо ефективності проекту та його впливу на аудиторію.

Об'єкт дослідження: Процес працевлаштування українських студентів у сучасних умовах міжнародного ринку праці.

Предмет дослідження: Специфіка висвітлення викликів працевлаштування українських студентів на платформі YouTube в форматі відео-есе.

Методи дослідження. Основними методами дослідження є: аналіз літератури та документів з обраної тематики, соціологічне опитування (анкетування), інтерв'ю з експертами, наприклад YouTube-контентмейкерами, які мають досвід створення відеоконтенту для цієї платформи. Також інтерв'ю з українськими студентами та випускниками, які шукали роботу в Україні або за кордоном, щоб краще розуміти їхній досвід і включити його в документальне есе. Аналіз контенту схожих документальних есе на YouTube, які стосуються працевлаштування, освіти або міжнародного ринку праці. Аналіз кейсів-документальних відео на YouTube, які висвітлюють соціальні проблеми, схожі на тему працевлаштування або міграції. Це може включати розбір відео на предмет їхньої структури, технічних прийомів, емоційного впливу, тривалості, підходів до монтажу тощо. Технічний аналіз - аналіз технічних аспектів створення відео: вибір обладнання для зйомок, програмного забезпечення для монтажу, вимоги до якості контенту на YouTube, дослідження прийомів зйомки та монтажу, які сприяють кращому сприйняттю документального матеріалу.

Структура проєкту. Творчий проєкт складається з двох частин: теоретичної, у якій обґрунтовується необхідність створення медіапроєкту, а також практичного додатка — матеріалів, які супроводжували виготовлення медіапродукту (сценарії для відеоесе та інтерв'ю з учасниками).

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Для розміщення медіапродукту кваліфікаційної бакалаврської роботи ми обрали платформу YouTube — відеохостинг, що надає послуги розміщення відеоматеріалів. Враховуючи те, що створений медіапродукт «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» є відеоесеєм, зазначена платформа органічно підходить для публікації матеріалу. Адже головна місія YouTube — дати можливість кожному висловлюватися, «to give everyone a voice» [1].

Відеоесей увібрав у себе всі якості класичного есею. Отже, перед стартом роботи над відеопродуктом варто було дізнатися значення та особливості есею як жанру. Енциклопедія сучасної України тлумачить есей як «жанр художньо-публіцистичної, науково-популяризаторської творчості, характерний вільним, не обов'язково вичерпним, але виразно індивідуалізованим трактуванням теми» [2]. Дослідник та доцент кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка Сергій Шебеліст у статті «Теоретичні аспекти жанру есею» виділив такі риси есею: логічність викладу думок; дбайливе ставлення до художньої форми; вираження нового, суб'єктивного судження про щось (на першому плані — суб'єктивність особистості автора); образність, афористичність, використання свіжих метафор, нових поетичних образів; розмовна інтонація та лексика; розмаїте тематичне спрямування — філософський, історико-біографічний, публіцистичний, літературно-критичний, науково-популярний, власне белетристичний есеї (суміжні жанри: поезія у прозі, науковий нарис, філософський трактат, листи, бесіди, роздуми) [3, с. 49].

Хоча й вважається, що відеоесей — це аналог звичайного есею з використанням візуальних та звукових елементів, для нього характерні деякі особливості. У інформаційній статті StudioBinder, професійної платформи для кіновиробництва, автори трактують жанр відеоесею так: «Відеоесей — це відео, що аналізує певну тему, ідею, особистість або тезу. Оскільки відеоесей є

відносно новим форматом, його складно чітко визначити, проте він легко впізнаваний. Простими словами, це есей у відеоформаті, мета якого переконати, навчити або провести критичний аналіз. У добу YouTube цей жанр набув значної популярності, і багато творчих особистостей створюють відеоесей на теми, пов'язані з політикою, музикою, кінематографом і попкультурою» (цит. за [4]).

Медіапродукт, створений у жанрі відеоесею, складається з таких основних елементів, які формують його структуру та зміст:

1. **Тема та ідея** (відеоесей має чітку тему або проблему, яку аналізує автор; ідея повинна бути оригінальною)
2. **Сценарій та структура** (відеоесей має логічну побудову: вступ, основна частина, висновки; тези та аргументи, які пояснюють ідею; приклади з фільмів, історичних подій чи особистого досвіду)
3. **Візуальний матеріал** (відеофрагменти, фото, анімація, графіки; архівні матеріали, власні відео; текстові вставки)
4. **Озвучення та аудіосупровід** (для підсилення візуального образу використовують голос автора або субтитри; фоновий музичний супровід; звукові ефекти)
5. **Монтаж і ритм** (темپ подачі інформації має відповідати змісту відео, динамічне або плавне з'єднання кадрів, можливе використання кінематографічних прийомів, таких як повтори, уповільнення, прискорення).
6. **Висновки та посилання на джерела** (підбиття підсумків щодо розглянутої проблеми відеоесею, заклик до дії або запитання для глядачів; вказівка на використані джерела (якщо потрібно)).

Відеоесей складається з таких основних композиційних елементів:

1. **Вступ** – постановка проблеми або теми, що цікавить глядача.
2. **Основна частина** – аналіз теми, використання фактів, цитат, історичних довідок, особистих досліджень та поглядів для обґрунтування обраної проблематики.

3. **Візуальне оформлення** – відеоряди, анімація, інфографіка, інші візуальні елементи для підсилення аргументів.
4. **Авторська оцінка** – висновки та роздуми автора щодо теми.
5. **Фінал** – підсумки або відкрите питання для дискусії.

Популярність відеоесею стрімко зростає, коли 12 жовтня 2012 року платформа YouTube оголосила, що відтепер «нагороджуватиме тих користувачів, чий відео переглядають впродовж більшої кількості хвилин» (цит. за [5]). Завдяки впровадженню таких алгоритмів публікація цікавих відео великого хронометражу дозволила авторам утримувати увагу глядача на своєму контенті та розвивати популярність YouTube каналів.

Публіцистична складова цього жанру полягає у власній інтерпретації фактів, елементів аналітики та критики автора. Відеоесеїсти намагаються не лише викласти основний зміст матеріалу у візуальному форматі, але й викликати емоції глядачів. Часто автори спираються на доказову базу для аргументації тез: історичні джерела, медіа-архіви, соціальні дослідження. У нашому відеопроєкті «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» ми сфокусувалися на використанні інтерв'ю та коментарів персонажів відео як основних джерел інформації. Зокрема ми використали прийоми документалістики та засоби візуального й вербального вираження.

Автор відеоесею може вільно обрати тему та напрямок майбутньої роботи, наприклад культурологічний відеоесей (розбір кіно, музики, літератури), історичний (аналіз подій, пропаганди, соціальних змін), політичний (розбір політичних ідей, маніпуляцій, соціальних рухів) або філософський (роздуми про суспільство).

Задля кращої роботи над медіапродуктом «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» ми проаналізували основні вимоги до відеоконтенту жанру відеоесей на платформі YouTube. У статті авторів онлайн-платформи Maestra, яка надає інструменти для автоматичної транскрибації, субтитрування та перекладу аудіо- та

відеофайлів, виділяють такі поради для створення успішного відеосею (цит. за [6]):

1. **Визначити чітку тему:** Обрати конкретну та цікаву тему для відеосею.
2. **Провести глибоке дослідження:** Зібрати достовірну та релевантну інформацію для підтримки теми.
3. **Написати сценарій:** Створити детальний сценарій, який визначає структуру та основні моменти відео.
4. **Використовувати якісні візуальні матеріали:** Підібрати відповідні зображення, відеокліпи та графіку для підсилення меседжу.
5. **Забезпечити якісний звук:** Переконайтеся, що аудіо є чітким та зрозумілим для глядачів.
6. **Уважно редагувати:** Звертати увагу на плавність переходів, ритм та загальну послідовність відео.
7. **Додати субтитри:** Це покращить доступність відео для ширшої аудиторії.
8. **Використовувати музику обережно:** Обирати музику, яка доповнює контент, але не відволікає від основного меседжу.
9. **Тестувати на різних пристроях:** Переконайтеся, що відео виглядає та звучить добре на різних платформах та пристроях.
10. **Отримати відгуки:** Поділіться чернеткою відео з іншими для отримання конструктивної критики та внесення покращень.

Для кращого розуміння специфіки відеосею ми провели пошук подібних успішних проєктів в українському та іноземному медіапросторі. Серед найпопулярніших відеосеїстів закордонного YouTube ми виділили наступні:

1. **Wired** – автори цього американського YouTube-каналу створюють відеосеї з експертами, які аналізують складні теми, наприклад, технології, у доступному форматі. У відеоматеріалі автори розміщують якісну графіку, структуру та цікаві, інтерактивні пояснення. [7]
2. **Ліндсі Елліс** – відома авторка відеосеїв зі Сполучених Штатів Америки. Дівчина аналізує попкультуру, кіно та медіа. Вона використовує глибокий аналіз, історичний контекст та особисту автентичну подачу. Поєднання ілюстративного ряду та закадрового голосу робить аналіз теми захопливим та інформативним. [8]
3. **Shanspeare** – американська відеосеїстка створює медіапродукти на культурологічні та мистецькі теми, глибоко аналізує кінематограф, літературу та історію мистецтва. [9]
4. **The House of Tabula** – відеосеї цього YouTube-каналу висвітлюють філософські, соціальні та медійні теми. Автори використовують стильну анімацію, продуману структуру та нестандартний підхід до розповіді, наприклад, нелінійний сюжет, фрагментарність та подібні методи. [10]

Серед українських відеосеїстів, на наш погляд, найкраща робота в авторки YouTube-каналу “фінчер кубриком” [11]. Відеосеїстка розглядає широкий спектр тем. Це демонструє гнучкість формату відеосею та його здатність адаптуватися до різних напрямків. Відеосеї в авторки каналу структуровані та збережені в плейлисті, так глядач може ознайомитися з усією бібліотекою її творчих робіт. Використання якісної графіки та продуманого візуального ряду підсилює сприйняття матеріалу та робить його цікавішим для глядачів. У всіх роботах авторки відчувається унікальний стиль, що додає оригінальності її відеосеям.

Завдяки простоті подачі інформації, всебічного розкриття теми жанр відеоесею набирає популярності у глядачів. Тому медіа також активно створюють контент з використанням цього жанру. Наприклад, медіапроект «The Verge» створює високоякісні відеоесеї про технології, культуру та цифровий світ. Складні теми завдяки майстерності журналістів стають доступними для широкої аудиторії [12]. Серед інших закордонних медіа, що використовують відеоесеї, можна виділити такі:

1. **The New York Times** – використовує відеоесеї для розповіді про соціальні, культурні та політичні теми, часто через особисті історії та аналітику.

2. **The Guardian** – робить документальні відеоесеї, що досліджують глобальні проблеми, такі як зміна клімату, права людини та попкультура.

3. **Vox** – відомі своїми пояснювальними відеоесеями, які розбирають теми політики, науки та історії у доступному форматі.

Український медіапростір також активно впроваджує відеоесеї як жанр подання інформації у просторі Інтернету. Наприклад, такі відомі медіа створюють відеоесеї:

1. **Телебачення Торонто** – використовує відеоесеї для аналізу політичних та соціальних подій в Україні у гумористичному форматі.

2. **Ukrainianer** – спеціалізуються на документальних відеоесеях, що розповідають історії про українські регіони, культуру та людей.

3. **Заборона** – робить відеоесеї про актуальні соціальні та політичні проблеми України та світу.

4. **The Village Україна** – створює відеоесеї про міський простір, урбаністику та культурні процеси.

Використання відеоесею як засобу комунікації між аудиторією та журналістами є новим форматом спілкування, що налагоджує довіру та лояльність до медіа через простоту та доступність подачі матеріалів.

Створений інформаційний медіапродукт «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» розроблений у жанрі відеоесею з урахуваннями проаналізованих чинників якості роботи. Ми провели детальний аналіз прикладів подібного контенту та зробили власний унікальний відеопроєкт, в якому сфокусувалися на інтерв'ю як основному джерелі інформації. Робота дозволила глядачу разом з авторами роботи проаналізувати проблематику та зробити висновки щодо розглянутої теми.

РОЗДІЛ II

СПЕЦИФІКАЦІЯ ПРОДУКТУ

2.1. Обґрунтування інформаційного проєкту

Інформаційний проєкт «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці»

2.2. Структура проєкту

Теоретична та практична частини проєкту.

Пошук матеріалів для використання у відео (джерела, статистичні дані), відеоряд, закадровий голос.

2.3. Жанрова палітра

Відеоесей з елементами інтерв'ю.

2.4. Зображальний матеріал та особливості оформлення

Відеоряд, графічні елементи.

2.5. Авторська ідея

Відобразити індивідуальність на шляху до пошуку роботи.

2.6. Особливості аудиторії

Випускники шкіл загальної середньої освіти (11 клас), бакалаври, викладачі.

РОЗДІЛ III

ТЕХНІЧНІ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ПРОЄКТУ

Для реалізації медіапродукту ми використали ряд технічних та програмних засобів, що дозволило оперативно та якісно реалізувати проєкт.

Спершу ми підбрали необхідну та оптимальну техніку, яка допомогла зробити запис відеоматеріалів. Ми зупинилися на тиловій камері мобільного телефону Iphone 11, адже це бюджетний варіант, який не вимагає допоміжної техніки. У смартфоні є оптична стабілізація відеозображення та вибір якості запису відео: HD-відео 1080p із частотою 25, 30 або 60 кадрів/с; HD-відео 720p із частотою 30 кадрів/с. Для більшої стабілізації статичного кадру (основний кадр у медіапродукті) ми використали штатив-триногу, що входить до комплекту ручного стабілізатора для смартфона Zhiyun Smooth 5S. Ми встановили додаткове освітлення на ручний стабілізатор для смартфона та використали кімнатне освітлення як основне джерело.

Під час запису відеоматеріалів нам знадобилася допоміжна техніка та платформи, а саме планшет для фіксації сценарію, програмне забезпечення для відеозапису та прямої трансляції «Open Broadcaster Software», сервіс для проведення онлайн-конференцій Zoom, диктофон смартфона Iphone 11 для запису закадрового голосу.

Для подальшої обробки та монтажу відео ми використали китайський застосунок для редагування відео, розроблений ByteDance, материнською компанією TikTok «CapCut». Відеоредактор пропонує широкий набір інструментів для редагування відео, включаючи базові та просунуті функції.

Можливості CapCut, які ми використали під час обробки нашого відеоматеріалу для проєкту: обрізка та склеювання відео, додавання переходів та ефектів, налаштування яскравості, контрасту, насиченості, автоматичне вирізання фонів та об'єктів, розмиття заднього плану, додавання музики та звукових ефектів, видалення шуму з аудіо, накладання кількох відео та зображень, експорт у високій якості.

Завдяки великій бібліотеці звуків у YouTube-студії ми обрали

В рамках проєкту ми також зосередилися над дизайном YouTube-каналу, де розмістили наш відеосей. Ми використали безплатні зображальні матеріали для створення елементів дизайну: обкладинка відео та фонове зображення. На допомогу прийшли такі безплатні ресурси як Figma.

ВИСНОВКИ

Дослідження засвідчило, що українські студенти стикаються з низкою викликів під час пошуку роботи, що значно ускладнює їхній професійний старт. Що необхідно зробити: підвищити рівень інформованості студентів про можливості українського та міжнародного ринку праці; мотивувати студентів до активної соціальної позиції та самоосвіти, що допоможе підвищити конкурентоздатність на ринку. Створений документальний відеоесей на платформі YouTube послугував ефективним інструментом для привернення уваги до проблеми працевлаштування студентів та сприяв більшої обізнаності молоді й ресурсом мотивації через публічне обговорення та залучення статистичних даних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL: <https://about.youtube/> (дата звернення)
2. URL: <https://esu.com.ua/article-18011> (дата звернення)
3. Теоретичні аспекти жанру есею / С. Шебеліст // Слово і Час. — 2007. — № 11. — С. 48-56. — Бібліогр.: 24 назв. — укр.
4. URL: https://www.studiobinder.com/blog/what-is-a-video-essay-examples/?utm_source (дата звернення)
5. URL: <https://blog.youtube/news-and-events/youtube-search-now-optimized-for-time/> (дата звернення)
6. URL: <https://maestra.ai/blogs/how-to-make-a-video-essay> (дата звернення)
7. URL: https://www.youtube.com/results?search_query=Wired
8. URL: <https://www.youtube.com/@LindsayEllisVids>
9. URL: <https://www.youtube.com/shanspeare>
10. URL: <https://www.youtube.com/@TheHouseofTabula>
11. URL: <https://www.youtube.com/@fincherkubrykom>
12. URL: <https://www.youtube.com/@TheVerge>

ДОКУМЕНТАЦІЯ

Після теоретичної частини автор проєкту долучає матеріали, які супроводжували виготовлення продукту, наприклад, інформаційний кейс: сценарна заявка, план виробництва твору, поєпізодний сценарій чи сценарний документ відповідно до обраного жанру/формату, режисерську експлікацію (трітмент), текст титрів на початок, або ж оригінал-макет номера журналу, тексти власних публікацій тощо).

ДОДАТКИ

Додаток А

АНОТАЦІЯ

Горбунова Є.С. Особливості створення документального есе «Виклики працевлаштування українських студентів в контексті міжнародного ринку праці» на платформі YouTube.

Ключові слова: виклики працевлаштування студентів в Україні, працевлаштування студентів, робота для студентів, перший досвід роботи студента.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor

ANNOTATION

Horbunova Y.S. Features of creating a documentary essay "Challenges of employment of Ukrainian students in the context of the international labor market" on the YouTube platform.

Keywords: challenges of student employment in Ukraine, student employment, work for students, student's first work experience.

Lorem